

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๑๐๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้มีหนังสือที่ กก ๕๒๐๑/๑๔๖๕ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า เดิมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์แต่งตั้งพนักงานของ ททท. คนหนึ่งระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จังหวัดมีหน้าที่ควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ในเขตอำนาจของตนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และตามนโยบายของคณะกรรมการฯ ซึ่ง ททท. ได้มีคำสั่ง ททท. ที่ ๗๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ คำสั่ง ททท. ที่ ๒๘๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ และคำสั่ง ททท. ที่ ๑๖๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดมีหน้าที่ควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ในเขตอำนาจของตน

เมื่อพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้ว โดยบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๐๐ (๑) กำหนดให้บรรดาความเสียหายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ และบุคคลดังกล่าวได้ร้องเรียนไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ ททท. เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาต่อไป โดยนำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับจนกว่าจะแล้วเสร็จ และมาตรา ๑๐๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือระเบียบใดที่ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต่อมา ททท. ได้มีคำสั่ง ททท. ที่ ๒๕๑/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๑ ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัด

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๒๔ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ภาคใต้เขต ๑ (จังหวัดสงขลา) นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคใต้เขต ๒ (จังหวัดภูเก็ต) นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคตะวันออกเฉยงเหนือ (จังหวัดนครราชสีมา) และนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่)

จากข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงข้างต้น ททท. จึงขอหารือว่า ในการปฏิบัติตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อออกคำสั่งทางปกครอง เช่น คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวฯ ททท. ต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยนายทะเบียนเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่ง หรือต้องดำเนินการออกคำสั่งโดยผู้ว่าการ ททท. เนื่องจากพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้นายทะเบียนเป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่ง แต่บทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ ททท. เป็นผู้พิจารณาดำเนินการโดยนำพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว) และผู้แทนททท. แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ททท. มีความประสงค์จะขอหารือเพิ่มเติมกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่นำหลักประกันมาวางเพิ่มให้ครบภายในสิบห้าวันตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ จะอยู่ภายใต้บังคับของมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของ ททท. ประกอบกับคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

บทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๐๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้บรรดาความเสียหายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ที่ได้ร้องเรียนก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ให้ ททท. เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียน หากบรรดาความเสียหายดังกล่าวได้มีการร้องเรียนภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

^๑มาตรา ๑๐๐ บรรดาความเสียหายตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่อไป โดยให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ

พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นผู้ดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องเรียน โดยทั้งสองกรณีให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ เมื่อข้อเท็จจริงตามที่ ททท. ได้หารือมาเป็นกรณีที่ได้มีการร้องเรียนก่อนวันที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ จึงเป็นอำนาจของผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่จะเป็นผู้พิจารณาผู้รับผิดชอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

ส่วนกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวไม่นำหลักประกันมาวางเพิ่มจนครบจำนวนตามที่กฎหมายกำหนดตามประเด็นที่ ททท. ได้หารือเพิ่มเติมมานั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) เห็นว่า การไม่นำหลักประกันมาวางเพิ่มให้ครบตามที่กฎหมายกำหนดมิใช่กรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่นักท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยว หรือผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๐๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่เป็นกรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายทะเบียนมีอำนาจที่จะดำเนินการตามมาตรา ๔๒^๔ วรรคสอง มาตรา ๔๕ (๔)^๕ และมาตรา ๔๖ (๓) หรือ (๔)^๖ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

(๑) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำหรับเรื่องที่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ร้องเรียนไว้แล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว สำหรับเรื่องที่บุคคลตามวรรคหนึ่งร้องเรียนภายหลัง วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๓มาตรา ๔๒ ในกรณีที่หลักประกันที่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยววางไว้ตามมาตรา ๑๘ ลดลง เพราะถูกใช้จ่ายไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยววางหลักประกันเพิ่มจนครบจำนวนเงินที่กำหนดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวผู้ใดไม่วางหลักประกันเพิ่มภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งต้องชำระเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือนจนกว่าจะวางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วน

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕มาตรา ๔๕ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้ไม่เกิน ครั้งละหกเดือน เมื่อปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว

๑ล๑

๑ล๑

(๔) ไม่วางหลักประกันเพิ่มจนครบถ้วนเกินหกเดือนนับแต่วันครบกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๒ หรือมาตรา ๔๔ (๑) หรือ

๑ล๑

๑ล๑

^๖มาตรา ๔๖ ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวได้เมื่อ ปรากฏว่าผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว

๑ล๑

๑ล๑

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จਾਲะ
(คุณพรทิพย์ จาละ)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๒

(๓) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๔๕ มาแล้ว และภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกล้างพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีกรณีที่สามารถสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวอีก ไม่ว่าจะเหตุดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม

(๔) ประพฤติหรือปฏิบัติการใดอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักท่องเที่ยวหรือธุรกิจนำเที่ยวอย่างร้ายแรง และนายทะเบียนได้ตักเตือนและสั่งระงับหรือให้แก้ไขแล้ว แต่ไม่ดำเนินการ หรือ